

**KIRKENS
NØDHJELP**

Til: Finansminister Kristin Halvorsen
Finansdepartementet
Akersgata 40
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Norwegian Church Aid
Aide de l'Eglise Norvégienne
Ayuda de la Iglesia Noruega

Kopi: Utviklingsminister Erik Solheim
Utenriksdepartementet
7. juni plassen/Victoria Terrasse
Pb 8114 Dep
0032 Oslo

Oslo 27.08.09

Deres ref.:

Vår ref.:

VEDR: DET INTERNASJONALE PENGEFONDETS KRISELÅN TIL LAVINNTEKTSLAND

29. juli vedtok styret i Det Internasjonale Pengefondet (IMF) flere tiltak for å motvirke konsekvensene av den globale finanskrisen i lavinntektsland. Selv om enkelte tiltak er positive, mener Kirkens Nødhjelp at de langt i fra er tilstrekkelige til å adressere de utfordringene mange fattige land står overfor som følge av krisen.

Styrevedtaket innebærer at IMF vil gi årlige kriselån på 4 milliarder dollar i 2009 og 2010 og at institusjonen vil kunne gi opptil 17 milliarder dollar frem til og med 2014. Av dette er det ventet at medlemslandene skal bidra med 14 milliarder dollar. Det vil si at disse midlene både er svært usikre og at, dersom de kommer på plass, kan tas direkte fra medlemslandenes bistandsbudsjetter. IMF bidrar kun med 2,3 milliarder dollar av egne midler. Dette skyldes blant annet styrets beslutning om at kun 785 millioner dollar av IMF's inntekter fra gullsalg skal gå til lavinntektsland. Ikke noe av dette vil bli gitt som gjeldslette slik sivilt samfunn har foreslått.

Styrevedtaket innebærer også at IMF vil redusere renten på gamle og nye lån fra 0,5 % til 0 % frem til og med 2011. Selv om dette er positivt, vil vi minne om at dette kun vil innebære en samlet reduksjon i utgifter for lavinntektsland på 110 millioner dollar fordelt over 2,5 år og over 60 land. Gjennomsnittlig frigjør dette under en million dollar per land per år. Selve gjeldsbyrden og betjeningen av denne forblir uendret. Styret valgte ikke å følge UNCTADs anbefalinger om å innføre et gjeldsmoratorium for lavinntektsland i forbindelse med finanskrisen.

Selv om styrevedtaket innebærer at IMF's låneprogrammer endres, er det enda svært usikkert om dette vil føre til en reell endring av de svært kontroversielle pro-sykliske betingelsene IMF til nå har stilt overfor lavinntektsland i forbindelse med denne og tidligere kriser.

I tillegg til disse tiltakene rettet mot lavinntektsland besluttet styret samtidig, i tråd med G20 ledernes beslutning i London i april, å allokere 250 milliarder ekstra Special Drawing Rights (SDR) til medlemslandene. Mens SDR kunne vært en svært effektiv finansieringskilde for lavinntektsland er det i praksis svært få fattige land som vil ha mulighet til å benytte seg av denne ordningen. Styret valgte å se bort i fra forslag fra

sivilt samfunn om å endre reglene som i dag gjør at SDR ikke allokeres etter behov, som gjør det vanskelig for rike land å overføre SDR til fattige land og som gjør at det kan være for dyrt for mange lavinntektsland å konvertere SDR til hard valuta.

I møte med finanskrisen vil fattige land trenge betydelige økonomiske ressurser. Samtidig er det viktig at disse ressursene gis på en måte som gjør det mulig å føre effektiv motkonjunktur politikk. Dette ble også understreket av regjeringen i St.mld. 31 (2008/2009). Det er videre helt avgjørende at krisepakken i størst mulig grad gis på gavevilkår eller som gjeldslette for å hindre at lavinntektsland påtar seg enda større gjeldsbyrder.

Frem mot årsmøtene i Verdensbanken og IMF i Istanbul i oktober ber vi derfor Norge jobbe for at:

- Minst fem milliarder dollar i addisjonelle midler stilles til disposisjon for lavinntektsland. Disse midlene bør tas fra gullsalg og andre IMF inntekter. De må ikke tas fra eksisterende bistandsbudsjetter.
- Det etableres en ordning for lavinntektsland på gavevilkår som tilsvarer IMF's nyetablerte Flexible Credit Line (FCL). Midlene må ikke gis med betingelser som innebærer en innstramning av finans- og pengepolitikken, herunder krav om kutt i offentlige budsjetter eller lavere inflasjon, på et tidspunkt hvor fattige land er svært sårbare for konsekvensene av den globale finanskrisen. Dette er i tråd med regjeringens posisjon i St.prp. nr 81 (2008/2009).
- Midlene som stilles til disposisjon må ikke bidra til ytterligere oppbygging av gjeld og bør derfor gis på gavevilkår i form av bistand, gjeldslette eller gjeldsmoratorium.
- SDR utstedes jevnlig og allokeres etter behov, noe som vil innebære en endring av IMF's statutter. I mellomtiden bør en større andel SDR som til nå er tildelt rike land overføres til fattige land. Norge bør jobbe for at slike overføringer blir enklere og billigere.

Vi ser frem til å høre dine synspunkter på disse forslagene.

Med vennlig hilsen

Wenche Fone
Leder, Utviklingspolitisk avdeling
Kirkens Nødhjelp

Jøstein Hole Kobbeltvedt
Rådgiver, Utviklingspolitisk avdeling
Kirkens Nødhjelp